

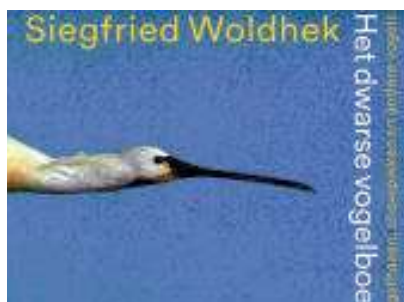
Veldgids vogeltrek

Dick A. Jonkers

Van oudsher zijn mensen geboeid door vogeltrek, waarbij al dan niet grote groepen vogels zich op weg begeven naar gebieden elders, bijvoorbeeld om daar te overwinteren. Een van de verschijnselen is de najaarstrek. Jaarlijks begeven grote aantallen vogels zich op weg naar hun winterkwartieren. In de jaren 70 van de vorige eeuw hield de Vogelwerkgroep zich bezig met trektellingen op een telpost aan een akkerrand van het Corversbos bij Hilversum. Het herkennen in die jaren viel niet altijd mee. Ervaring met het herkennen van vlieggedrag en de roep moesten tot een determinatie leiden. We moesten ons behelpen met het in 1953 uitgegeven standaardwerkje 'Vogels trekken over ons land' dat o.a. melding maakte van vluchtkenmerken, geluid, groepssamenstelling en trekperiode. Illustraties ontbraken! In het gemis aan een in de huidige tijd passende en in het veld te raadplegen gids over vogeltrek wordt nu voorzien. De auteurs kregen hulp van 'Trekellen.nl' en Sovon bij het

vervaardigen van hun publicatie. Zij kunnen eer inleggen met het prachtige resultaat. Er zijn 135 soorten uitgekozen die als trekvogel waargenomen kunnen worden en waarvan de trekroep het op naam brengen complementeert. De auteurs zijn erin geslaagd om per soort op twee bladzijden op overzichtelijke wijze de informatie compact te presenteren. Van elke trekvogel zijn op een kaartje verspreidingsgebied, broedareaal, presentie in het hele jaar en bij invasies weergegeven. Achtereenvolgens staan summier de trekroute en trektijd. Verder komt het vliegbeeld in tekst en beeld aan de orde, evenals de trekroep. De trekintensiteit per maand in de periode 2000-2018 en de aantallen per uur worden in een grafiek weergegeven. Ook is er van elke soort een sonogram afgebeeld, met het aantal kHz dat wordt geproduceerd. In het veld is dit niet bruikbaar. Een app 'Birdsounds Europe' met trekvogelgeluiden moet apart worden aangeschaft.

Het dwarse vogelboek

Dick A. Jonkers

Met bovenstaande titel wordt meteen de toon gezet van deze uitgave. Het is geschreven door Siegfried Woldhek, in de jaren tachtig directeur van Vogelbescherming Nederland en daarvoor directeur bij het Wereld Natuur Fonds. Als tekenaar en illustrator is hij al enkele decennia actief in NRC Handelsblad met zijn treffende spotprenten van politici. Van Vrij Nederland is hij eveneens medewerker. Ook houdt hij zich bezig met het geven van tekencursussen voor beginners en gevorderden en daarnaast met workshops over vogels tekenen. Verder schreef hij een aantal boeken. Een van de redenen voor het vervaardigen van "Het dwarse vogelboek", is zijn

ongerustheid over een trend, die zich lijkt te ontwikkelen door tijdens het doen van vogelwaarnemingen zoveel mogelijk vogelsoorten te scoren. Aan de populariteit van de activiteiten van Sovon, Vogelbescherming, vogelwerkgroepen e.d. is dat gelukkig nog niet merkbaar, maar het kan wel een teken aan de wand zijn. De mening van de auteur is, dat waarneming van vogels geen wedstrijd zou moeten zijn, maar een hobby, waarbij de natuur in alle opzichten wordt ervaren door gebruik te maken van de zintuigen. Het vogels kijken kan dan door al dan niet ervaren waarnemers leiden tot een feest van genieten, verwondering en contemplatie. Het boek ligt letterlijk

dwars door het liggend formaat waarin het is afgedrukt. De inhoud is verrassend met ruim 240 kleurenfoto's van de auteur, gemaakt tijdens zijn trips over de wereld. Er zijn een aantal foto's opgenomen die over één, of doorlopend over de volgende pagina zijn afgedrukt. Een vondst in de inleiding is de afbeelding van een vink in blokform. Bij elke foto staat zowel de Nederlandse als de wetenschappelijke naam. De indeling in families is geheel anders dan de conventionele, die gebruikt wordt in de wetenschappelijke vogelliteratuur en in gidsen. In plaats daarvan heeft de auteur zijn creativiteit de vrije hand gegeven. Hij bracht de soorten onder in achttien families met markante